

DISCIPELSCHAP. SUPPLEMENT 16

[GEVEN]

DE WET IN HET OUDE TESTAMENT VERVULD, VOORAL HET GEVEN VAN “TIENDEN”

“Tienden” betekent het geven van één tiende van je inkomen. Hoewel christenen een tiende van hun inkomen *mogen* geven voor de zaak van Jezus Christus, leert de Bijbel niet dat christenen tienden moeten geven.

Het geven van tienden hoort bij de oudtestamentische ceremoniële wet, evenals de tempel, priesters, offeranden en de besnijdenis. De ceremoniële wet is al vervuld, opgeheven en afgeschaft bij de eerste komst van Jezus Christus en daarom niet meer geldig voor gelovigen!

A. HET GEVEN VAN TIENDEN IN DE VROEGSTE TIJD

1. Het geven van tienden was niet beperkt tot Israël.

Het toewijden van een tiende van de oogst van het land, van de winsten in het zakenleven en van de oorlogsbuit aan een bepaalde godheid was een oud gebruik bij de Semieten en de Indo-Germaanse volkeren.

2. Het geven van tienden heeft verschillende betekenissen in de Bijbelse geschiedenis.

(1) **Het geven van tienden als een symbool van respect voor iemand die belangrijk is.**

Abraham (2167-1992 v.C.) gaf aan Melchizedek, koning van Salem en priester van de God, de Allerhoogste, een tiende van de oorlogsbuit. Dit was een teken van respect voor iemand die belangrijker dan jezelf was (Genesis 14:18-20).

(2) **Het geven van tienden als de inlossing van een eed aan God.**

Jakob (2007-1860 v.C.) maakte een eed aan God bij Bethel. “Als God mij terzijde staat en mij op deze reis beschermt, als Hij mij brood te eten geeft en kleren aan mijn lichaam, en als ik veilig terugkom bij mijn verwanten, dan zal de HEER mijn God zijn. Deze steen die ik gewijd heb, zal dan een huis van God worden – en ik beloof dat ik U dan een tiende deel zal afstaan van alles wat U mij geeft” (Genesis 28:20-22).

(3) **Het geven van tienden als de betaling van huur aan een wereldse eigenaar.**

Jozef (ongeveer 1877 v.C.) legde als een noodmaatregel in een wet vast dat de Egyptenaren om een vijfde (i.e. twee tienden) van de opbrengst van de Egyptische akkers aan farao af te staan (Genesis 47:24-26). Dit was niet een geestelijke, maar een wereldse maatregel.

(4) **Het geven van tienden als ondersteuning van de oudtestamentische dienst van aanbidding.**

Na de exodus uit Egypte (1447-1407 v.C.) beval God als een onderdeel van de ceremoniële wet van Israël in het Oude Testament het brengen van tienden.

(5) **Het geven van tienden als belasting aan de koning (de overheid).**

De profeet Samuël (1060-1032 v.C.) zei dat de rechten verbonden aan het koningschap de volgende zijn: de koning van Israël zou hun zonen en dochters afnemen om zijn wereldse ambities te vervullen; hun vruchtbaarste landerijen, wijngaarden en olijfgaarden afnemen en aan zijn hovelingen toewijzen, hun beste slaven en sterkste arbeidskrachten afnemen of voor zichzelf te laten werken, een tiende deel van de opbrengst uit de landbouw aan zijn ambtenaren geven en een tiende deel van hun veeteelt voor zichzelf opeisen als belasting om zijn aardse koninkrijk te besturen (1 Samuël 8:11-18).

Let wel: al deze voorbeelden zijn historisch behalve het brengen van tienden als onderdeel van de ceremoniële wet van Israël. Het brengen van tienden als onderdeel van de ceremoniële wet was een bevel.

B. HET BRENGEN VAN TIENDEN ALS DEEL VAN DE CEREMONIËLE WET

1. Het brengen van tienden was een onderdeel van de ceremoniële wet van Israël (1447 – 1407 v.C.)

(1) **De inhoud van de ceremoniële wet van Israël.**

De ceremoniële wet bestond uit voorschriften voor:

- Heilige mensen (de priesters en de Levieten)
- Heilige plaatsen (de tabernakel en de tempel)
- Heilige tijden (de Sabbat, de godsdienstige feesten en één vastendag)
- Heilige handelingen (het brengen van offeranden, de eerstgeborene, eerstelingen van de oogst, de tienden, de besnijdenis van jongetjes, de reinigingsriten en het eten van rein voedsel)

(2) **Het doel van de ceremoniële wet.**

De ceremoniële wet diende voor de aanbidding van de God van de Bijbel in het Heilige Land. Zij schreef voor hoe mensen in het Oude Testament tot God moesten naderen en Hem aanbidden. God beval Israël om de afgoderij van de

andere volken uit te roeien en Hem niet te aanbidden op de manier van de heidense volken (Deuteronomium 18:9-13)! God koos een plaats waar de Israëlieten al hun offeranden moesten brengen, die bestemd waren voor het brandofferaltaar en alle andere offeranden: de tienden, de andere heffingen als eerstelingen van de oogst, de offers ter nakoming van geloften, de vrijwillige gaven die niet door de ceremoniële wet vastgelegd werd en de eerstgeborenen (Deuteronomium 12:1-8).

De tienden van de Israëlieten gingen naar de Levieten als vergoeding voor hun werk in de tabernakel (Numeri 18:21,26). De eerstgeborenen dieren dienden als voedsel voor de priesters en voor het offerfeest te Jeruzalem (Deuteronomium 12:6-14,17-19). Het is mogelijk dat de priesters een offerfeest voorbereidden en de bringers van de offeranden uitnodigden om aan het feestmaal deel te nemen.

2. De betekenis van het woord “tiende” lag niet helemaal vast.

Volgens sommige Bijbelgedeelten bestond de tiende uit: “het tiende deel van de opbrengst van uw akkers: koren, wijn, olie en uw eerstgeborenen runderen, schapen en geiten” die onder de herdersstaf doorgingen (Leviticus 27:30,32; Numeri 18:27-30; Deuteronomium 14:22-23; 2 Kronieken 31:6).

Maar volgens andere Bijbelgedeelten in het Oude Testament bestond de tiende uit alleen “de tiende (opbrengst) van de grond”, namelijk, van de “graan, wijn en olie” (Nehemia 10:37-39; Nehemia 13:12).

3. De bestemming van de tienden lag niet helemaal vast.

Het Oude Testament spreekt niet over EEN tiende, maar over DRIE tienden!

(1) De eerste tiende was voor de Levieten die de ceremoniële dienst in de tabernakel (tempel) uitvoerden.

Lees Leviticus 27:30-33; Numeri 18:5-7,20-24.

De HEER heeft de stam van Levi apart gezet om Hem in de tabernakel (en later in de tempel) te dienen. Slechts één familie onder de Levieten, te weten de familie van Aaron, mocht als priesters in de tabernakel en achter het voorhangsel dienen met betrekking tot alles bij het altaar. De andere Levieten deden ander werk in de tabernakel. Omdat de HEER de priesters en Levieten tot de dienst in de tabernakel geroepen heeft, maakte de Heer ook voorziening voor hun onderhoud. De HEER bepaalde dat de tienden bestemd waren voor het onderhoud van de Levieten en priesters (de stam van Levi).

- Het volk van God moest hun eerste tienden aan de Levieten geven als hun erfdeel in het land van Israël en als hun loon voor hun arbeid in de tabernakel.
- De Levieten moesten een tiende deel van hun tienden afdragen aan de priesters. Deze tiende bestond uit “de eerstelingen”, het beste van de olijfolie, van de wijn en van het graan (Numeri 18:12).
- De HEER bestemde het volgende als inkomen van de priesters: De allerheiligste gaven, alle heilige gaven, de afgezonderde delen van de beweegoffers, de heffoffers, de allereerste opbrengst van de oogst, de eerstelingen van de vee en alles wat aan de HEER gewijd was (Numeri 18:8-19; Deuteronomium 18:1-5). Ook het tiende deel van de tienden die aan de Levieten gegeven werden (Numeri 18:25-28). Ook een deel van de oorlogsbuit (Numeri 31:25-29). En de schadevergoedingen die niet uitbetaald werden omdat de benadeelde al gestorven was of geen nabestaande had (Numeri 5:6-10).

(2) De tweede tiende was voor het vreugdefeest in de tabernakel (of tempel).

Lees Deuteronomium 12:5-7,11-19; Deuteronomium 14:22-27.

“Ieder jaar moet u het tiende deel van de opbrengst van uw akkers afdragen. Van de tienden van uw koren, wijn en olie en uw eerstgeborenen runderen, schapen en geiten moet u een feestmaal aanrichten ten overstaan van de HEER, uw God, op de plaats die hij zal uitkiezen om er zijn naam te laten wonen. Zo leert u steeds opnieuw te leven in ontzag voor de HEER, uw God” (Deuteronomium 14:22-23). De Israëlieten moeten de eerstgeborenen dieren elke jaar samen met hun familie eten ten overstaan van de HEER op de plaats die Hij uitkiest (Deuteronomium 15:19-20). Dit gebeurde waarschijnlijk tijdens het Loofhuttenfeest in de herfst (Exodus 23:16). Hier dienden de tienden niet als inkomen voor de Levieten, maar als een middel om omgang met de HEER te hebben! Als de Israëliet te ver van Jeruzalem woonde mocht hij het tiende deel van zijn oogst en vee verkopen en daar te Jeruzalem voedsel voor het vreugdefeest voor kopen (zie Johannes 2:13-14). Samen met zijn hele familie en dienaren en Levieten uit zijn dorp vierde hij het vreugdefeest.

De tweede tiende in het latere Judaïsme. De Joden van de eerste eeuw n.C. maakte dit tot “de tweede tiende”. De tweede tiende bestond uit een tiende deel van de negen tienden die overbleef nadat de eerste tiende ervan was opzijgezet. Misschien was deze tweede tiende niet letterlijk bedoeld, omdat een enorme hoeveelheid voedsel tijdens het vreugdefeest gegeten zou moeten worden. Misschien bestond deze tiende alleen uit een deel en niet letterlijk een tiende. Wij weten vandaag niet precies wat bedoeld werd of gedaan werd.

(3) De derde tiende was voor de behoeftigen.

Lees Deuteronomium 14:28-29; Deuteronomium 26:12-15.

“Elk derde jaar moet u het tiende deel van de opbrengst in zijn geheel afstaan en het opslaan in de stad. De Levieten, die geen grond bezitten zoals u, en de vreemdelingen, de weduwen en de wezen die bij u in de stad wonen, mogen daarvan dan nemen zo veel als ze nodig hebben. De HEER, uw God, zal u erom zegenen in alles wat u onderneemt” (Deuteronomium 14:28-29). Dit was dus de tienden voor de armen en behoeftigen. Deze tiende is geen verwijzing naar de tweede tiende, omdat de derde tiende ter plaatse uitgegeven werd en niet in Jeruzalem. De derde tiende vormde geen deel van de tempeldienst.

Om de heiligheid van deze tiende te handhaven, werd een ceremonie voor de bringer van de derde tiende voorgeschreven. De bringer moest tijdens een van zijn bezoeken aan Jeruzalem tegenover de HEER verklaren dat hij niets van deze tiende achtergehouden had, maar het geheel aan de behoeftigen heeft gegeven en ook dat hij het thuis niet verontreinigd had (Deuteronomium 26:13-15). Al werd het niet naar het heiligdom gebracht, toch was het een onderdeel van dienstbetoon aan de HEER. Zijn verklaring eindigde met het vragen van een zegen op Gods volk Israël en op het land van Israël (dat wil zeggen, hij vraagt Gods zegen voor de landbouw van het volgend jaar).

De derde tiende in het latere Judaïsme. De derde tiende was waarschijnlijk de tweede tiende van elk derde jaar. De tiende “elk derde jaar” (Deuteronomium 14:28) was waarschijnlijk dezelfde als de tweede tiende van dat jaar, maar kreeg een ander bestemming, namelijk voor de armen en behoeftigen in eigen woongebied. Qua grootte moet het wel echt een tiende deel geweest zijn. De Joden in de eerste eeuw n.C. noemde deze derde tiende “de tiende voor de armen”.

Conclusie. Als Deuteronomium 14:28 verstaan moet worden als “de tweede tiende van het derde jaar”, dan werd Gods volk Israël gedurende de oudtestamentische periode verplicht om elk jaar minstens TWEE tienden, een hoeveelheid gelijk aan een vijfde deel van hun oogst en productie aan de HEER en Zijn dienst in Israël te geven!

- De eerste tiende ging elk jaar naar de Levieten als hun erfdeel in het land Israël en voor hun dienst in de tabernakel (de tempel). Een tiende deel van deze tiende werd aan de priesters gegeven.
- De tweede tiende werd twee jaar lang bestemd voor het vreugdefeest in Jeruzalem, maar tijdens het derde jaar bestemd voor de armen en behoeftigen in eigen woonplaats.

4. Het brengen van tienden was een betaling van een soort van huur voor het land van Israël aan de Eigenaar God.

De tienden waren “heilige gaven bestemd voor de HEER” (Leviticus 27:30), dat wil zeggen, afgezonderd en toegewijd aan de HEER en Zijn dienst. Het heilige land van Israël behoorde aan de HEER (dus niet aan Israël), maar de Israëlieten kregen het land in bruikleen (zij mochten de vruchten van het land genieten). Ook het recht om te lossen bleef voortbestaan. “Land mag nooit verkocht worden, alleen verpand, want het land behoort Mij toe en jullie zijn slechts vreemdelingen die bij Mij te gast zijn. In heel jullie land moet voor grond altijd het lossingsrecht blijven gelden” (Leviticus 25:23-24). De tienden waren dus een soort van betaling van huur of cijns aan God. De tienden moesten de Israëlieten eraan herinneren dat zij niets meer dan “vreemdelingen” in het land van Israël waren. Zij waren niet de eigenaren van het land, maar huurders van het land! De overvloedige oogst en productie van het land waren tekenen van Gods rijke zegen (zie Maleachi 3:10-12). De Israëlieten gaven een deel van hun opbrengst aan de Eigenaar, de HEER, als cijns (schatting, belasting).

5. De tienden mochten niet geruild worden, maar mochten afgekocht worden.

Volgens een Joods geschrift (Bekoroth 58b) werden de dieren in een V-vormig kooi gedreven met uitgang voor alleen één dier tegelijk. De dieren liepen onder de herdersstaf terwijl hij ze telde (Jeremia 33:13). De herder raakte elk tiende dier met zijn staf aan en deze dieren kregen een rood verfmerk. De eigenaar mocht de dieren niet zo organiseren dat hij de beste dieren voor zichzelf hield en de zwakkere dieren aan de HEER gaf. Als hij betrapt werd op het ruilen van een gezond dier met een zwak dier, moest hij beide dieren aan de HEER afstaan of het gezonde dier afkopen met de waarde van het dier verhoogd met een vijfde deel (Leviticus 27:30-33).

C. HET GEVEN VAN TIENDEN NA DE BALLINGSCHAP

Na de ballingschap veranderde het geven van tienden in een soort van tempelbelasting ter ondersteuning van de tempeldienst en tempeldienaren.

1. Nehemia moest het geven van tienden opnieuw instellen (445-433 v.C.).

Na de terugkeer uit de ballingschap in Babylon (538 v.C.) hebben de Israëlieten de tempel van Jeruzalem herbouwd (Ezra 6:15, 521-516 v.C.). Later tijdens de eerste periode dat Nehemia gouverneur in Palestina was (445-433 v.C.) hebben de leiders, de priesters en de Levieten een verbintenis op schrift gesteld en met hun zegels verzegeld dat zij de tempel en tempeldienst inclusief het brengen van tienden niet zouden verwaarlozen (Nehemia 10:1-2, 38-40). “De rest van ons volk sluit zich bij deze vooraanstaande volksgenoten aan. De priesters, de Levieten, de poortwachters, de zangers, de tempelknechten en alle anderen die afstand genomen hebben van de bevolking van het land en zich op de wet van God hebben gericht, verplichten zich onder zelfvervloeking en onder ede om te leven volgens de wet van God die door Mozes, Gods dienaar, is gegeven, en om alle geboden, rechtsregels en voorschriften van de HEER, onze Heer, te onderhouden en na te leven. Dit geldt ook voor hun vrouwen, hun zonen en dochters, en voor iedereen die ze kan begrijpen” (Nehemia 10:29-30). Dit hield in: geen buitenlanders te huwen, de Sabbat te houden, de tempel te

onderhouden door het betalen van een tempelbelasting, hout voor de offervuren te verzamelen, de allereerste opbrengst van de oogst, de eerstgeborenen van dieren en het tiende deel van hun oogst af te staan (Nehemia 10:30-39).

Maar nu was er een verschil met de wet van Mozes 900 jaar eerder (1447 – 1407 v.C.). Na de ballingschap brachten de mensen niet meer zelf de tienden naar de tempel, maar moesten de Leviëten de tienden in elke dorp ophalen. Dit moest gebeuren onder toezicht van de priesters die een tiende deel van de tienden ontvingen. De tienden werden in voorraadkamers van de tempel opgeslagen (Nehemia 10:37-39). Dus, in de dagen van Nehemia ontvingen de priesters en Leviëten, inclusief de zangers en poortwachters van de tempel, hun inkomen uit de tienden in de voorraadkamers van de tempel (Nehemia 12:44-47).

2. De profeet Maleachi riep de Israëliëten op de tienden naar de tempel te brengen (432-420 v.C.).

Later, toen Nehemia afwezig was (433-420 v.C.), betaalden de priesters, die voor de voorraadkamers van de tempel verantwoordelijk waren, het loon van de Leviëten niet meer. De Leviëten moesten naar hun woongebieden terugkeren om hun kost met landbouw te verdienen in plaats van de tempeldienst te verzorgen (Nehemia 13:4-10).

Door middel van de profeet Maleachi vermaande de HEER de Israëliëten om op te houden God van Zijn tienden (Maleachi 3:6-12) en offeranden (Maleachi 1:6-14) te beroven. De HEER beschuldigde “de nakomelingen van Jakob” dat hun voorvaders zich al niet hielden aan Gods geboden. De Israëliëten hebben zich niet gehouden aan de voorschriften van de ceremoniële wet. Hun nalatigheid bracht Gods vloek over Israël die bestond uit het mislukken van de oogst door droogte (Haggai 1:2-11) en sprinkhaanplagen (Joël 1:4,13). De HEER vermaande de Israëliëten om “alle tienden” (alle tienden) (NBV)¹ naar de voorraadkamers van de tempel te brengen, zodat er genoeg voedsel zou zijn voor de priesters en Leviëten! Pas daarna zou de HEER zijn zegen geven over de landbouw van Israël door genoeg regen te geven (zie Genesis 7:11-12) en door de vernietigende sprinkhaan onschadelijk te maken (Maleachi 3:11-12).

Let wel, Maleachi 3:10 is GEEN bevel aan christenen uit de nieuwtestamentische periode, maar een bevel aan de Israëliëten uit de oudtestamentische periode om de voorschriften van de ceremoniële wet (de tienden en de offeranden) na te komen en zo de tempeldienst uit het Oude Testament met priesters en Leviëten aan de gang te houden. Ook de belofte betrof het land van Israël (en niet jouw eigen land).

3. Nehemia moest het geven van tienden een tweede maal herstellen (432 v.C.).

Klaarblijkelijk hebben de Israëliëten niet geluisterd naar de vermaning van Maleachi, want toen Nehemia weer naar Jeruzalem terugkeerde, moest hij zijn vorige werk nog een keer herstellen. Hij wees de beampten terecht, riep de Leviëten terug naar Jeruzalem om hun werk te hervatten, zag toe dat de tienden naar de voorraadkamers van de tempel gebracht werden en stelde mannen aan om de gaven onder de priesters en Leviëten te verdelen (Nehemia 13:11-13).

D. DE GESCHIEDENIS VAN HET GEVEN VAN TIENDEN

De geschiedenis van het geven van tienden gedurende de oudtestamentische periode was niet helemaal duidelijk.

1. Het geven van tienden aan het begin van de Exodus (1447 v.C.).

Tijdens het begin van de bediening van Mozes bij Sinai waren zowel “een tiende van de opbrengst van het land, zowel de gewassen op de akkers als vruchten van de bomen” als “een tiende van de runderen, geiten en schapen” als heilige gave voor de HEER bestemd (Leviticus 27:30, 32).

2. Het geven van tienden gedurende de Exodus (1446 – 1407 v.C.).

Later, tijdens het hogepriesterschap van Aaron worden alleen het graan van de dorsvloer, de wijn en olie van de perskuip als de opbrengst genoemd (Numeri 18:27-30).

3. Het geven van tienden aan het eind van de Exodus (1407 v.C.).

Later, tegen het einde van het tijdperk van Mozes, werden “de tienden van hun koren, wijn en olie”, of “van hun eerstgeborene runderen, schapen en geiten” in een feestmaal te Jeruzalem door de gever, zijn familieleden, slaven en de Leviëten uit zijn stad gegeten en elke derde jaar als ondersteuning onder de arme en behoeftige mensen verdeeld (Deuteronomium 12:6-7,11-12,17-19; Deuteronomium 14:22-29).

4. Het geven van tienden vóór de ballingschap (713-696 v.C.).

Vóór de ballingschap heeft koning Hizkia de tempel laten reinigen, herstelde de tempeldienst, stelde opnieuw priesters en Leviëten aan en beval de bewoners van Jeruzalem om hun tiende van de oogst af te staan voor het onderhoud van de priesters en Leviëten, “zodat zij zich volledig konden wijden aan de wet van de HEER”. De tienden bestonden uit graan, wijn, olie, vruchtenstroop en alle andere voortbrengselen van het land en ook uit een tiende van hun runderen, schapen en geiten (2 Kronieken 31:4-6).

¹ Vers 10: Hebreeuws: kol ha-ma'aser; Grieks LXX: panta ekforia (alle opbrengst, producten). Vers 9: ta epidekata (de tienden).

5. Het geven van tienden na de ballingschap (445-420 v.C.).

Na de ballingschap kreeg “de tiende van de opbrengst van het land” het karakter van een soort van tempelbelasting die door de mensen gebracht moest worden om het werk van de Levieten en priesters als tempeldienaren te ondersteunen (Nehemia 10:37-39; Nehemia 13:12-13; Maleachi 3:6-12).

6. Het geven van tienden gedurende de eerste eeuw na Christus.

De Joden in de tijd van de historicus Flavius Josefus (1ste eeuw n.C.) losten het probleem als volgt op:

(1) De eerste tiende.

Elk jaar moest de Joden hun eerste tiende geven aan de Levieten en daarvan moesten de Levieten een tiende geven aan de priesters als onderhoud voor hun dienst in de tempel (Leviticus 27:30,32; Numeri 18:20-32).

(2) De tweede tiende.

Elk jaar moest de Joden hun tweede tiende meenemen naar Jeruzalem voor een vreugdefeest bij de tempel (Deuteronomium 14:22-27).

(3) De derde tiende.

Elk derde jaar moet de Joden hun tweede tiende (als de derde tiende) in voorraadkamers in hun woonplaats opslaan ten einde de armen en behoeftigen te onderhouden (Deuteronomium 14:28-29; Deuteronomium 26:12-15).

Conclusie.

De Joodse geleerden tijdens de eerste eeuw na Christus eisten dat Joden elk jaar twee tienden van hun oogst en productie afdroegen en in het derde jaar werd de tweede tiende waarschijnlijk de derde tiende! Maar de Joodse leraren waren berucht om het maken van wetten en regels, die zij zelf niet hielden (Matteüs 23:1-4; Lukas 11:46)!

E. HET GEVEN VAN TIENDEN IN HET NIEUWE TESTAMENT VÓÓR DE KRUISIGING VAN JEZUS

Lees Matteüs 23:23-24. De Farizeeën en Schriftgeleerden ontwierpen 613 wetten (365 verboden en 248 geboden) als hun uitleg van de Mozaische Wet. Deze wetten waren niet maar “hulpmiddelen”, maar “toevoegingen” (let op Deuteronomium 4:2; Deuteronomium 12:32; Openbaring 22:18-19) en werden “de traditie van de voorouders” genoemd (Markus 7:3). Hierover zei Jezus, “Tevergeefs vereren ze Mij, want ze onderwijzen hun eigen leer, voorschriften van mensen.” De geboden van God geeft u op, maar aan tradities van mensen houdt u vast. ... En zo ontkracht u het woord van God door de tradities die u doorgeeft; en u doet nog veel meer van dit soort dingen” (Markus 7:7-8,13).

De Joden waren huichelaars. Bijvoorbeeld, zij gaven één tienden van de kruiden die in hun tuinen groeiden. Hoewel dit niet door het Oude Testament voorgeschreven werd, schreven zij het wel voor aan hun volgelingen (Joden en proselieten uit de heidenen). De oudtestamentische Wet zegt niets over het geven van een tiende van kruiden: munt, dille en komijn (Matteüs 23:23), maar wel van graan, wijn, olie, fruit en van runderen, schapen en geiten. De Farizeeën draaiden waarden om: zij legden de nadruk op onbelangrijke zaken als de kruiden en veronachtzaamden belangrijke zaken als recht, barmhartigheid en trouw!

Jezus zegt dat de Joodse Farizeeën en Schriftgeleerden recht, barmhartigheid en trouw (een deel van de morele wet van God) moeten beoefenen zonder het geven van tienden (een deel van de ceremoniële wet van God) na te laten. Daarmee onderschrijft Jezus niet het geven van tienden van kruiden (het voorschrift van de huichelaars), maar zegt dat zij Gods voorschrift met betrekking tot de morele wet (het allerbelangrijkste) hadden moeten doen zonder Gods voorschrift voor de ceremoniële wet na te laten. Let wel, ten tijde van deze uitspraak van Jezus was de wet nog niet door Jezus vervuld!

Let op twee belangrijke zaken:

- Ten eerste zegt Jezus deze dingen aan de Joden (de Farizeeën en Schriftgeleerden) en niet aan christenen!
- Ten tweede zegt Jezus deze dingen vóór de vervulling van zijn verlossingswerk aan het kruis.

Vóór Zijn kruisiging waren voorschriften van de ceremoniële wet uit het Oude Testament met betrekking tot het naderen, aanbidding en dienen van God nog steeds van kracht. Bijvoorbeeld, het geven van tienden door de Joden voor het onderhoud van de tempel was nog steeds van kracht (Lukas 18:12). Maar ná Zijn dood en opstanding zijn deze voorschriften vervuld (Matteüs 5:17), opgeheven (Kolossenzen 2:14) en afgeschaft (Efeziërs 2:15)!

Belangrijke regels met betrekking tot de uitleg van de Bijbel zijn:

- Let op wie de toehoorders zijn. Jezus sprak hier tot Joden (de Farizeeën en Schriftgeleerden) en niet tot christenen.
- Let op de tijd. Jezus zei dit vóór Zijn dood en opstanding (vóór de vervulling van de wet) en niet na Zijn vervulling, opheffing en afschaffing van de ceremoniële wet (inclusief de tienden)!
- Let op de bedoeling. In Matteüs 23:23-24 had Jezus de bedoeling om de huichelaars onder de godsdienstige Joden terecht te wijzen. Niemand had de godsdienstige leiders in Israël het recht of gezag gegeven om de Bijbelse waarheden en waarden te wijzigen (Matteüs 15:1-20). Door hun overlevering over de tienden hebben de Joden het Woord van God krachteloos gemaakt (zie Markus 7:6-13).

Dus, Jezus bedoelde helemaal niet dat christenen ook tienden moesten geven!

F. HET GEVEN VAN TIENDEN IN HET NIEUWE TESTAMENT NA DE KRUISING VAN JEZUS

1. Het woord “wet” heeft meerdere betekenissen in de Bijbel.

(1) De “wet” als Gods rechtseis voor gerechtigheid (verlossing).

Gods “wet” of rechtseis is Gods heilige en rechtvaardige eis dat alle mensen 100% volmaakt moesten leven en dat alle overtredingen van Zijn wet 100% gestraft moesten worden.

Alle natuurlijke mensen zijn “onder Gods wet” (Romeinen 2:12-16). Gods wet eist volmaakte heiligheid en gerechtigheid. Maar omdat geen mens Gods wet gehouden heeft (Jakobus 2:10) of met zijn menselijke wilskracht Gods wet kan houden (Romeinen 8:7-8), worden alle mensen veroordeeld (zijn zij verdoemd)(Romeinen 3:19; Romeinen 8:1) en staan zij onder Gods vloek (Galaten 3:10). “Alle mensen die proberen door het houden van de wet voor God gerechtvaardigd te worden, zijn van Christus losgeraakt en daarmee uit de genade gevallen” (Galaten 5:4). Geen enkel mens zal door te proberen de wet te houden ooit gerechtvaardigd worden (Galaten 2:16; Romeinen 3:20). Niemand kan Gods heilige en rechtvaardige eis vervullen!

Gods heilige en rechtvaardige eis werd in het Oude Testament uitgedrukt in de voorschriften van Gods morele wetten, Gods ceremoniële wetten en Gods civiele wetten voor de staat van Israël.

(2) De “wet” als Gods morele vereisten in het Oude Testament.

Het was nooit Gods bedoeling dat Zijn morele wetten samengevat in de Tien Geboden (Exodus 20:1-17) of in de wet van de liefde (Deuteronomium 6:5; Leviticus 19:18) het middel zou worden waardoor mensen zouden proberen voor God gerechtvaardigd (verlost) te worden, omdat God Zijn mensen al verlost had vóór Hij deze wetten aan hen gaf (Exodus 20:1-2)! De morele wetten zijn Gods voorschriften hoe Zijn verlost volk (Israël) als Gods volk in de wereld zou moeten leven! Wie de verordeningen en wetsbepalingen in acht neemt (dat wil zeggen, onderhoudt) zal erdoor leven (Leviticus 18:5). “Leven” betekent hier niet “het eeuwige leven (rechtvaardiging, verlossing) verkrijgen”, maar betekent “het volle leven van en met God ervaren” (Johannes 10:10).

Gods morele wet blijft in het Nieuwe Testament van kracht. Het is nog steeds de manier waarop God wil dat Zijn volk in de wereld (de Gemeente/Kerk) leeft (Markus 12:30-31; Romeinen 13:8-10).

(3) De “wet” als Gods ceremoniële (rituele) vereisten in het Oude Testament.

Gods ceremoniële wetten waren in het Oude Testament Gods vereisten hoe Zijn volk Israël Hem moest benaderen, aanbidden en dienen. De ceremoniële wetten waren onderverdeeld in wetten met betrekking tot:

- heilige mensen (de priesters en Levieten)
- heilige plaatsen (de tabernakel en later de tempel)
- heilige tijden (de Sabbat, de godsdienstige feesten en de vastendag)
- en heilige handelingen (de besnijdenis, de offeranden, de eerstelingen van de oogst, de eerstgeborenen van dieren en mensen, de tienden, de ceremoniële wassingen of reinigingsriten, en het eten van rein voedsel).

Vergeet niet dat de zogenaamde “eerste tiende” functioneerde als een godsdienstige belasting om de godsdienstige tempeldienst van Israël te ondersteunen en de zogenaamde “tweede tiende” functioneerde als een sociale belasting om het tempelfeest te Jeruzalem (of de armen in hun woonplaats) te ondersteunen.

Gods ceremoniële wet werd bij de eerste komst van Christus vervuld, opgeheven en afgeschaft!

(4) De “wet” als Gods civiele (sociale, burgerlijke) vereisten voor Israël in het Oude Testament.

Het was nooit Gods bedoeling dat Israël een politieke staat zou zijn zoals al de andere staten in de wereld en als de moderne staat van Israël vandaag! God wilde dat Zijn volk Israël een theocratie zou zijn die door God geleid en beheerd zou worden door middel van profeten, priesters en koningen. De civiele wet had betrekking op juridische zaken in Israël: wetten met betrekking tot bezittingen, huwelijk, ziekten, misdad, slaven, oorlogen en koningen. Vergeet niet dat de zogenaamde “derde tiende” functioneerde als een sociale belasting om de armen en behoeftigen in de theocratische staat van Israël te ondersteunen.

Buiten “deze drie tienden van God” om zou de koning de Israëlieten kunnen dwingen om een tiende van hun mannen, land, oogst en vee af te staan voor de ondersteuning van de koning en zijn wereldse ambtenaren, een koninklijke belasting (1 Samuel 8:7-20).

Gods burgerlijke wet werd bij de eerste komst van Christus door Zijn onderricht over het koninkrijk van God vervangen.

2. De wet werd bij de eerste komst van Christus vervuld.

(1) De vervulling van Gods morele wet als Gods rechtseis.

Bij Zijn eerste komst heeft Jezus Christus de rechtvaardige vereisten van God vervuld in de plaats van mensen die in Hem geloven.

- Hij vervulde de wet door hoe Hij leefde, dat wil zeggen, door volkomen zondeloos te blijven. Gedurende Zijn eerste komst naar de aarde heeft Jezus Christus een volmaakt heilig en rechtvaardig leven geleid in tegenstelling tot alle andere mensen in de menselijke geschiedenis! In de menselijke geschiedenis was alleen Jezus Christus volmaakt zondeloos (Johannes 8:46; Hebrëeën 4:15; Hebrëeën 7:26)!
- Hij vervulde de wet door wat Hij deed, dat wil zeggen, door het brengen van een volmaakt zoenoffer voor de zonden. Zijn dood aan het kruis is effectief voor ieder die in Hem gelooft (Romeinen 3:24; Hebrëeën 7:27). Alleen Hij heeft Zijn volk losgekocht uit de vloek van de wet door voor hen aan het kruishout een vloek te worden (Galaten 3:13). Zo werd Jezus Christus voor eeuwig de volmaakte Hogepriester (Hebrëeën 7:28)!
- Hij vervulde de wet door wat Hij leerde, dat wil zeggen, door Zijn boodschap te verkondigen en te onderwijzen. Bij Zijn eerste komst verkondigde Hij het evangelie van verlossing (Markus 1:14-15) en leerde de ware betekenis van de wet (Matteüs 5-7). Hij ontmaskerde de slimme veranderingen die de Joden in de wet gemaakt hebben, door te leren hoe christenen als Gods verlost volk horen te leven en vatte de morele wet samen in de wet van de liefde (Matteüs 22:36-40; zie Romeinen 8:8-10). Zo werd Jezus Christus alleen en voor eeuwig de volmaakte Profeet (Deuteronomium 18:18-19; Handelingen 3:22-23)!

(2) De vervulling van Gods ceremoniële wet.

Tijdens de eerste komst van Jezus Christus werden al “de schaduwen” of “typen” van de ceremoniële wet in het Oude Testament in “de werkelijkheden” van de openbaring van het Nieuwe Testament *vervuld* (Matteüs 5:17; Hebrëeën 8:5; Hebrëeën 10:1-4; zie punt 4 en 5 hieronder) en werd vervolgens *opgeheven* (Kolossenzen 2:14) en *afgeschaft* (Efeziërs 2:14-15).

(3) De vervulling van Gods burgerlijke wet.

Tijdens de eerste komst van Jezus Christus werd het Koninkrijk van God gevestigd (Matteüs 12:28; Markus 1:14-15), niet alleen in Israël, maar in de hele wereld! Jezus Christus is de volmaakte Koning, de Koning der koningen en de Heer der heren (Openbaring 19:16). Aan Hem werd alle macht en gezag in de hemel en op de aarde geschonken (Matteüs 28:18). Zijn Koninkrijk zal alle andere koninkrijken verpletteren en tot een einde brengen (Daniël 2:44; Openbaring 17:14). Alle onderwijzingen en gelijkenissen van Jezus Christus in het Nieuwe Testament over het Koninkrijk van God *vervullen en vervangen* de burgerlijke wetten van de theocratische staat van Israël (Matteüs 21:42-44) en *overtreffen* de wetten van alle volken in de wereld. De onderwijzingen van Jezus Christus over de cultuur van het koninkrijk van God is de richtlijn geworden voor alle menselijke culturen, dat wil zeggen, hoe alle mensen in alle culturen in de wereld zouden moeten leven (Matteüs 5 tot 7).

Op deze wijze werd Jezus Christus de volmaakte en grootste Profeet (Deuteronomium 18:18-19; Handelingen 3:22-23), de grootste Hogepriester (Hebrëeën 7:28) en de grootste Koning (Openbaring 19:16)!

(4) De blijvende geldigheid van Gods morele wet.

De functie van de morele wet in het Oude Testament is precies dezelfde als de functie van de morele wet in het Nieuwe Testament. De morele wetten waren *nooit een middel* om je eigen gerechtigheid te verdienen en zo in Gods ogen rechtvaardig verklaard te worden.

Enerzijds *ontmaskeren en veroordelen* de morele wetten de wetteloze en opstandige mensen, de goddeloze en zondige mensen, de onheilige en onreine mensen, de ontuchtplegers, homoseksuelen, mensenhandelaars en alles wat indruist tegen de heilzame leer die in overeenstemming is met de boodschap in de Bijbel (Romeinen 7:7; 1 Timoteüs 1:8-11).

Anderzijds zijn de morele wetten nog steeds *Gods richtlijnen* voor verlost mensen *om in Zijn Koninkrijk in de wereld te leven* (Matteüs 5:21-48; Matteüs 22:37-40; Romeinen 13:8-10; Galaten 5:14). De morele wet van God is nooit herroepen of afgeschaft!

3. De wet als “aanklager” met betrekking tot het rechtvaardige vereiste van God werd bij de eerste komst van Christus opgeheven.

Lees Kolossenzen 2:14.

De wet als rechtseis van God veroordeelde alle mensen, omdat niemand de wet kon houden. “Jezus Christus heeft het document met voorschriften waarin wij werden aangeklaagd, opgeheven (uitgewist) en het vernietigd door het aan het kruis te nagelen” (Kolossenzen 2:14). Dit geschreven document verwijst naar de wet in het Oude Testament, vooral de wet als Gods geestelijke en morele vereiste. De Israëlieten hadden als het ware een contract getekend waarin zij zichzelf verbonden om al de voorschriften van de (morele, ceremoniële en burgerlijke) wet te onderhouden. Gods vloek rustte op de ongehoorzamen (Deuteronomium 27:26).

Aangezien geen mens de wet volmaakt onderhoudt (Romeinen 3:10-12) of kan onderhouden (Galaten 3:10; Jakobus 2:10), zijn alle mensen onder Gods vloek. De hele wet van God is een tegenstander van mensen, beschuldigt hen van overtreding van Gods heilige en rechtvaardige vereisten en veroordeelt hen tot schuld voor God en schande voor mensen (Romeinen 3:19-20). Gods wet brengt de zonden van mensen aan het licht en zo ook hun behoefte aan een Verlosser (Romeinen 7:7-8).

Gedurende de hele oudtestamentische periode fungeerde de wet als een “leermeester” (voogd, gids)² die mensen aanklaagde, veroordeelde en gevangen hield tot de eerste komst van Jezus Christus (Galaten 3:24-25).

Door de wet, die met recht de mens aanklaagde, aan het kruis te nagelen, heeft Jezus Christus de wet als een verondersteld middel tot rechtvaardiging in Gods ogen uit de weg geruimd. Toen Jezus Christus stierf, “stierven gelovigen voor de wet”, dat wil zeggen, de vereisten van de wet tegen gelovigen in Jezus Christus stierven als ’t ware (Romeinen 7:4). Dat wil zeggen, christenen worden niet langer veroordeeld en verdoemd – zij zijn niet langer “onder de wet” (Romeinen 6:14). En als gelovigen in Jezus Christus met Christus gestorven zijn, zijn zij ook voor de vereisten van de wet gestorven. Dit betekent dat christenen niet langer proberen om gerechtvaardigd te worden door de wet te houden (Romeinen 7:1-6).

Door de dood en opstanding van Jezus Christus werd de bindende kracht van de wet voor gelovigen in Christus beëindigd. Daarom leert de Bijbel dat Jezus Christus de wet voor gelovigen in Hem opgeheven en afgeschaft heeft. De wet als Gods rechtvaardige eis kan de christen niet langer aanklagen of veroordelen (verdoemen). Maar ongelovigen en niet-christenen blijven “onder de wet” en zullen op de Laatste Oordeelsdag door Gods rechtvaardige vereisten (de wet) geoordeeld, veroordeeld (Romeinen 2:12-16) en verdoemd (Romeinen 8:1-2) worden.

4. De voorschriften van de ceremoniële wet werden bij de eerste komst van Jezus afgeschaft.

Lees Efeziërs 2:13-18.

(1) De wet richtte een tussenmuur op die vijandschap en scheiding bracht tussen gelovigen uit de Joden en gelovigen uit de heidenen.

Na de terugkeer uit de ballingschap verschoven de godsdienstige leraren en leiders de nadruk van de morele wet naar de ceremoniële wet. De uiterlijke onderhouding van de wet werd belangrijker dan de innerlijke gehoorzaamheid aan de wet (Matteüs 5:17-48). Zij veranderden ook de ceremoniële wet door 613 traditionele regels en voorschriften aan de wet toe te voegen (Matteüs 15:1-20). Op deze wijze bouwden de godsdienstige leiders en leraren een letterlijke muur om het tempelplein en reserveerden dit gebied alleen voor echte Joden. Geschreven kennisgevingen bij de vier ingangen naar het tempelplein verboden de niet-Joden om het tempelplein te betreden!

In Efeziërs 2:14-15 vergelijkt de apostel Paulus de voorschriften van de ceremoniële wet met “deze muur van vijandschap”. De Joodse godsdienstige leraren en leiders hebben de ceremoniële wet veranderd in een geestelijke muur die zelfs Joodse proselieten³ buiten hield. Dat geldt ook voor de christenen uit het Jodendom, die bleven vasthouden aan een aantal van de oude ceremoniële wetten uit het Oude Testament als bijvoorbeeld: de besnijdenis, het eten van rein voedsel, het brengen van de tienden en het onderhouden van de Sabbat, Joodse feesten en vastendagen. Zo bouwden de christenen uit de Joden een geestelijke muur van vijandschap tussen hen en de christenen uit de niet-Joden die deze ceremoniële wetten niet kenden en zich er ook niet aan hielden. Deze scheiding in de gemeente van Efeze bracht vijandschap tussen de twee groepen christenen.

(2) Jezus Christus heeft de voorschriften van de ceremoniële wet opgeheven en afgeschaft.

Door te sterven aan het kruis heeft Jezus Christus “deze muur van vijandschap” tussen christenen uit de Joden en christenen uit de niet-Joden afgebroken en afgeschaft. Door de ceremoniële wet te vervullen heeft Jezus Christus ook een einde gemaakt aan de ceremoniële wet. Zo kon Jezus Christus één christelijke gemeenschap (Gemeente) bouwen uit twee gemeenschappen die vroeger vijandig tegenover elkaar stonden (Efeziërs 2:14-22; zie Johannes 10:16; Efeziërs 3:3-6).

Conclusie.

“Het einde (Grieks: to telos) van de wet (zoals de Joden leerden) is Christus” (Romeinen 10:4). Jezus Christus maakte een definitief einde aan de valse gedachte dat het houden van de (morele, ceremoniële en burgerlijke) wet mensen kon rechtvaardigen (redden). Terwijl Jezus Christus de morele wet handhaafde als richtlijn hoe verlorene (gerechtvaardigde) gelovigen moesten leven (Matteüs 22: 37-40; Johannes 13:34-35; zie Romeinen 13:8-10), schafte Hij de ceremoniële wet (als heilige mensen, plaatsen, tijden en handelingen) af als een middel om tot God te naderen, Hem te aanbidden en Hem te dienen (Kolossenzen 2:14; Efeziërs 2:14-15) en verving Hij de burgerlijke wet van Israël door Zijn leer over het koninkrijk van God (Markus 1:14-15).

5. De wet veranderde onherroepelijk bij de eerste komst van Jezus Christus.

Met de eerste komst van Jezus Christus werd de wet onherroepelijk veranderd (Hebreeën 7:12)! Het onderricht in het Nieuwe Testament toont duidelijk aan hoe de verschillende onderdelen van de ceremoniële wet vervuld werden en gevolgiijk opgeheven en afgeschaft werden. “De schaduwen” van de oudtestamentische periode veranderden in “de werkelijkheden” van de nieuwtestamentische periode (Kolossenzen 2:17; Hebreeën 8:5; 10:1).

² Grieks: paidagōgos

³ Een proseliet was een niet-Jood die een Jood werd door een ceremonieel bad te nemen (de proselietendoop te ondergaan), zich te laten besnijden en te beloven de wet te houden

(1) Priesters als schaduw en werkelijkheid.

Het oudtestamentische priesterschap in de orde van Aaron werd vervangen door het nieuwtestamentische priesterschap in de orde van Melchizedek. De sterfelijke oudtestamentische priesters werden vervangen door de eeuwige Hoge priester, Jezus Christus (Hebreeën 7:11-28) en de priesters in de tempeldienst van Israël werden *afgeschaft en vervangen* door het priesterschap van alle gelovigen (1 Petrus 2:9-5,9).

(2) De tempel als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische tabernakel (Hebreeën 8:1-6; Hebreeën 9:1-8,24) en het tempelgebouw in Jeruzalem werden *afgeschaft* (Matteüs 27:51; Handelingen 7:48-49, Handelingen 17:24-25, Openbaring 21:22) en *vervangen* door de Gemeente (Kerk) in het Nieuwe Testament die bestaat uit een ontelbare hoeveelheid mensen in wie de Heilige Geest woont (2 Korintiërs 6:14; Efeziërs 2:19-22).

(3) De Joodse godsdienstige feesten als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische godsdienstige feesten werden *afgeschaft* (Romeinen 14:5, Kolossenzen 2:16-17, Galaten 4:8-11). Jezus Christus heeft in het Nieuwe Testament slechts twee christelijke vieringen ingesteld: het Avondmaal (Matteüs 26:26-28; 1 Korintiërs 11:23-26) en de doop met water (Matteüs 28:19). Alle andere moderne christelijke feesten als Kerst, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren werden pas later in de christelijke traditie gevierd. Zij zijn niet verplicht, maar mogen wel gevierd worden. “De een acht de ene dag boven de andere. De ander acht alle dagen gelijk (beiden doen het voor de Heere). Ieder moet in zijn eigen geest ten volle overtuigd zijn” (Romeinen 14:5).

(4) De Sabbat als schaduw en werkelijkheid.

Het oudtestamentische ceremoniële aspect van de Sabbat, namelijk, dat hij gevierd moest worden op de zevende dag (zaterdag) (als teken van “*het einde van de schepping*”), **een schaduw van de toekomstige dingen” (Kolossenzen 2:16-17)** werd *afgeschaft en vervangen* door uit te rusten en op adem te komen (Exodus 23:12), door een heilige samenkomst te vieren (Leviticus 23:3) en door goed te doen en levens te redden (Markus 2:23-28; Markus 3:1-6) op de eerste dag van de week (zondag) (als teken van “*het begin van de herschepping*”)(zie Handelingen 20:7; 1 Korintiërs 16:2).

(5) De ceremoniële gebeden als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische ceremoniële gebeden driemaal per dag met het gezicht naar Jeruzalem (Psalm 55:18; Daniël 6:11) werden *vervangen* door “het Onze Vader” (Matteüs 6:5-15) en door “bij elke gelegenheid te bidden” (Efeziërs 6:18).

(6) Vasten als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische vastendagen die gepaard gingen met treuren (Zacharia 8:19) werden *afgeschaft en vervangen* door de nieuwtestamentische vreugde over de voortdurende tegenwoordigheid van Christus (Matteüs 6:16-18, Matteüs 9:14-17; Markus 2:18-22; Johannes 16:16-22). De profeet Zacharia heeft voorspeld dat dit zou gebeuren.

(7) Offeranden als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische offeranden werden *afgeschaft* omdat zij *eens en voor altijd* door het unieke en definitieve zoenoffer van Christus aan het kruis vervuld werden (Johannes 1:29, Hebreeën 7:27, Hebreeën 9:9-14,25-26; Hebreeën 10:10). Het Griekse woord “*efhapax*” betekent “eenmalig” of “eens en voor altijd” en duidt aan dat het zoenoffer van Christus het beslissende en laatste zoenoffer was.

(8) Tienden als schaduw en werkelijkheid.

Het oudtestamentische geven van tienden werd *afgeschaft en vervangen* door de nieuwtestamentische wijze van geven (Markus 12:41-44, Lukas 6:38, 1 Korintiërs 16:2, 2 Korintiërs 8:3,12,14; 2 Korintiërs 9:6-7). Zie “geven” in handleiding 4, les 44.

(9) De eerstgeborene en eerstelingen als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische wet met betrekking tot eerstgeboren jongens en mannelijke dieren in Israël (Exodus 4:22; 13:2; Numeri 3:13,41) is afgeschaft en vervangen door de uitspraak dat alle nieuwtestamentische mannelijke en vrouwelijke christenen vrijgekocht zijn door het kostbaar bloed van Christus (Handelingen 20:28; 1 Petrus 1:18-19). En de oudtestamentische wet met betrekking tot de eerstelingen van de oogst in Israël (Numeri 18:12-13; Deuteronomium 18:4-5) is afgeschaft en vervangen in de nieuwtestamentische periode door de uitspraak dat God aan christenen alles geeft wat zij bezitten en nodig hebben (Romeinen 8:32; 1 Korintiërs 2:12; 4:7).

(10) Besnijdenis als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische lichamelijke besnijdenis van jongens werd *afgeschaft en vervangen* door de nieuwtestamentische geestelijke besnijdenis van het hart van mannen en vrouwen (Romeinen 2:28-29, 1 Korintiërs 7:17-20, Galaten 6:15).

(11) Ceremoniële wassingen (reinigingsriten) als schaduw en werkelijkheid.

De oudtestamentische ceremoniële wassingen waren reinigingsriten door water van boven af op en over een persoon te sprenkelen of te gieten. Zij symboliseerden de afwassing van zonden en bederf van de wereld (Leviticus 14:1-9; zie Leviticus 4:1 – 5:13; Leviticus 15:11; Ezechiël 36:25-27; Markus 7:2-4; Lukas 11:38-39; Johannes 13:5,9-10; Hebreeën 10:19-22). De oudtestamentische ceremoniële wassingen als schaduwen werden *afgeschaft en vervangen* door de nieuwtestamentische wedergeboorte (de afwassing van zonden) en de heiliging door de Heilige Geest als de werkelijkheden (Handelingen 10:44-48; Handelingen 22:16; Handelingen 22:16; Titus 3:5-6; Hebreeën 10:22). De doop

met de Heilige Geest (dat wil zeggen, de wedergeboorte) wordt bezegeld met de christelijke doop met water (Handelingen 22:16).

(12) Rein voedsel als schaduw en werkelijkheid.

Het oudtestamentische voorschrift voor het eten van alleen rein voedsel was een schaduw die vooruit wees naar heiliging (Deuteronomium 14:1-3). Dit voorschrift werd in het Nieuwe Testament afgeschaft door het Woord van God dat mensen eens en voor altijd reinigde (Johannes 15:3; Efeziërs 5:26) en door de uitspraak van Jezus waarmee Hij alle voedsel “rein” verklaarde (Markus 7:19, Romeinse 14:2-6,13-23, Kolossenzen 2:16, 1 Timoteüs 4:3-5). “Er is niets dat van buitenaf de (buik van de) mens binnengaat, dat hem kan verontreinigen: maar de dingen die van hem (zijn hart en mond) uitgaan, die zijn het die de mens verontreinigen” (Markus 7:15,23).

Conclusie.

Jezus Christus heeft eens en voor altijd de oudtestamentische ceremoniële wet *vervuld* (Matteüs 5:17) en zodoende *opgeheven* (herroepen) (Kolossenzen 2:14) en *afgeschaft* (uitgewist, zijn bestaan beëindigd) (Efeziërs 2:14-15). Deze oudtestamentische ceremoniële wetten mogen nooit meer in de nieuwtestamentische Christelijke Gemeente geherintroduceerd worden, omdat dat weer tot scheiding tussen christenen zou leiden.

Daarom mogen de voorschriften van de oudtestamentische ceremoniële wet voor de verkiezing van priesters, het bouwen van heiligdommen en altaren, het houden van de zevende dag als de Sabbat en de andere Joodse godsdienstige feesten en vastendagen, het brengen van offeranden, de besnijdenis van jongens, de reinigingsriten voor godsdienstige ceremoniën en het eten van rein voedsel NIET geherintroduceerd worden in de Christelijke Gemeente (Kerk).

Ook de oudtestamentische regel voor het brengen van tienden (Maleachi 3:10) mag NIET meer geherintroduceerd worden in de Christelijke Gemeente als een verplichting! God verplicht christenen helemaal niet om een tiende of enig ander percentage van hun inkomen te geven.

Maar God leert christenen om overvloedig te geven, met overtuiging, gewillig, zonder dwang en zonder tegenzin en met blijdschap (2 Korintiërs 9:6-7)! Hij moedigt christenen zelfs aan om offervardig te zijn (Lukas 6:38; Handelingen 20:33-35; 2 Korintiërs 8:3,9).